

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a douăzecea după Rusalii

Învierea fiului văduvei din Nain – imagine din evangheliarul de la 1911 al Bisericii

Evanghelia duminicii **Învierea fiului văduvei din Nain** (Luca VII, 11-16)

11. Și după aceea S-a dus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime.

12. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea.

13. Și, văzând-o Domnul, I S-a făcut milă de ea și a zis: Nu plânge!

14. Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te.

15. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui.

16. Și frica i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare S-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său.

Cuvânt de folos duhovnicesc la Evanghelia duminicii – Sfântul Ioan Gură de Aur

Ți se pare totuși încă greu de îndurat moartea fiului tău ? Dar tocmai de aceea nu trebuie să bocești. El a scăpat de multe neazuri ca acestea. Nu-l pizmui nici nu-l invidiază! A-ți dori moartea din pricina morții timpurii a aceluia, a-l boci că n-a trăit ca să sufere multe ca acestea, înseamnă că ești mai degrabă invidios și pizmaș. Nu te gândești că nu-l mai vezi umblând prin casă, ci gândește-te că și tu vei pleca la el nu după multă vreme. Nu te gândești că nu se mai întoarce, ci gândește-te că nici cele pe care le vezi nu vor rămâne așa, ci se schimbă și ele. Că și cerul și pământul și marea și toate se vor schimba, și atunci vei primi pe fiul tău cu mai multă slavă. Dacă a murit păcătos, Dumnezeu a oprit șirul păcatelor; că nici nu l-ar fi luat, înainte de a se pocăi, dacă Dumnezeu știa că are să se pocăiască. Dacă a murit drept, a ajuns în stăpânirea bunătăților cerești. Deci se vede că lacrimile tale nu-s lacrimi de dragoste, ci de patimă fără de judecată. Pentru că dacă l-ai iubi pe cel mort, ar trebui să te bucuri și să te veselești că a scăpat de valurile din lumea aceasta.

Dacă fiul tău ar locui în palatele împărătești, nici când n-ai căuta să-l vezi, odată ce auzi că-i fericit. Pentru ce, dar, îți pierzi cumpătul, mamă, când vezi că fiul tău a plecat să locuiască în niște palate împărătești cu mult mai frumoase decât cele de pe pământ, când te desparti de el numai pentru puțină vreme și mai cu seamă când în locul fiului tăi îl ai pe soțul tău? N-ai nici soț? Dar ai mângâiere! Ai "*pe Tatăl orfanilor, pe Judecătorul văduvelor*" (Ps. 67, 5). Ascultă-l și pe Pavel, care ferește această văduvie și spune: "*Iar cea cu adevărat văduvă și rămasă singură și-a pus nădejdea în Domnul*" (I Tim. 5, 5). O văduvă ca aceasta este mai prețuită când arată mai multă răbdare. Nu plânge, dar, pentru ceea ce ai să fii încununată. Pentru ceea ce ai să primești răsnlată!

Din sinaxarul săptămânii

În ziua de 19 octombrie, Biserica Ortodoxă îl pomeniște pe *Sfântul Prooroc Ioil*, care a trăit cu opt sute de ani înainte de Întruparea lui Hristos desfășurându-și activitatea în regatul Iudeei. Ceea ce s-a păstrat de la Proorocul Ioil este *Cartea lui Ioil* – carte canonică de valoare profetică a *Vechiului Testament*, ce are 4 capitole și se împarte în două părți. *Partea întâi* (cap. 1-2) descrie invazia unei mari mulțimi de lăcuste și îndeamnă poporul la căință pentru a scăpa de această nenorocire. *Partea a doua* (cap. 3-4) prevestește timpurile mesianice și Judecata popoarelor în valea Iosafat.

A prevestit momentul Pogorârii Duhului Sfânt, când Dumnezeu „a turnat din Duhul Sfânt peste tot trupul” (*Fapte*, 2, 17) și a proorocit despre *Ziua Domnului*, adică despre ziua judecății din urmă a tuturor popoarelor.

Tot în această zi, este pomenit *Sfântul Mucenic Uar*, care a trăit în timpul împăratului Maximian Galeriu (293 – 311), născându-se în Egipt, din neam mare, luminat și drept credincios. Pentru credința sa în Hristos, va fi închis și apoi supus la chinuri, aflându-și astfel sfârșitul mucenicesc. Sfintele sale moaște vor fi luate de fericița Cleopatra și duse din Egipt în Palestina, în satul ce se numea Edra. Văzând că se adunau creștinii la mormântul Sfântului Uar, căci cu rugăciunile acestuia bolnavii primeau tămăduiri, Cleopatra a hotărât să zidească o biserică în cinstea sfântului.

Cuvioșii Mărturisitori Visarion, Sofronie și Sfântul Mucenic Oprea sunt pomeniți și cinstiți în ziua de 21 octombrie. Acești trei Sfinți luptători și apărători ai Bisericii Ortodoxe din Transilvania, împotriva unirii ei silnice cu Roma, au trăit pe la mijlocul veacului al XVIII-lea.

Cuviosul Visarion s-a născut în Bosnia; călătorind pe la numeroase locuri sfinte, îndeosebi, la Ierusalim și la Muntele Athos a intrat de tânăr în monahism. Îndurerat de suferința românilor pentru credința lor ortodoxă, a călătorit prin Transilvania, propovăduind pretutindeni Cuvântul Evangheliei. Pentru stăruința sa în apărarea dreptei credințe, a fost întemnițat la Sibiu și, în cele din urmă, în fioroasa închisoare din Kuffstein, unde a și murit.

Cuviosul Sofronie s-a născut în satul Cioara, din părțile Orăștiei, ca fiu al unei familii preoțești. Ucenicia în călugărie și-a făcut-o în Țara Românească, dar reîntorcându-se la Cioara, a întemeiat un schit în mijlocul codrilor, învățând pe români calea mântuirii. Pentru râvna sa față de Legea ortodoxă, a fost închis de mai multe ori, la

Bobâlna și la Abrud. Când a înțeles că și-a împlinit chemarea, s-a retras la mănăstirea Argeșului, unde și-a petrecut ultimii ani ai vieții.

Cel de-al treilea luptător pentru dreapta credință, a fost *Nicolae Oprea* născut în Siliștea Sibiului. Fericitul Oprea a primit, ca pe o mare cinste, sarcina să ducă „la împăratul”, plângerile românilor: „Noi cerem, ziceau ei, în numele poporului, vlădică de legea noastră”. Curajul și îndrăzneala românilor au fost întâmpinate cu amenințări și izgoniri, urmate de prigoniri și întemnițări. În cele din urmă, fericitul Oprea a fost închis pe viață, la Kuffstein, și nu s-a mai întors niciodată, primind cununa nemuritoare a Mucenicilor.

În ziua de 23 octombrie, Biserica îl sărbătorește pe *Sfântul Mucenic Apostol Iacov, ruda Domnului*, făcând parte din grupul „celor șaptezeci” de apostoli. Frații lui Iacov au fost: Iosie, Simion și Iuda, iar mama lor s-a numit „Maria lui Cleopa” și era verișoară primară cu Maica Domnului. Deci fiii ei, așa-ziii „frați ai Domnului”, erau veri secundari cu Mântuitorul.

Acest Iacov mai este numit „cel Mic” sau „cel Drept”, și a fost primul episcop al Ierusalimului; se spune că fusese hirotonit de însuși Mântuitorul sau de Petru, Iacov și Ioan, înainte de Înălțare. El a prezidat sinodul apostolic din anul 49-50 d. Hr. Conform Tradiției Bisericii, Sfântul Apostol Iacov a pătimit moarte de mucenic, fiind aruncat de pe aripa templului din Ierusalim și ucis cu pietre, pentru credința sa în Hristos, la anul 62.

După *Proloagele*, vol. I

Semnificațiile onomastice ale săptămânii

Artemie, Artemia – nume devoțional, de origine greacă, s-a format pe baza gr. *Artemis*, numele uneia dintre cele mai vechi divinități a Greciei antice, zeiței vânătorii și soră a lui Appolo.

Felix, Felicia – nume augural de proveniență latină, format de la adj. *felix, felicitis*, „fericit”. Numele a fost preluat din onomastica latină, sub influența Școlii Ardelene.

Sofronie, Sofronia – nume augural de origine antică greacă, corespunzător adj. *sóphon*, „înțelept, cumpătat, cu minte sănătoasă”.

Valentin, Valentina – nume augural de origine latină, explicat în mod tradițional prin participiul vb. *valere*, „a fi puternic, a fi sănătos”. În ultima vreme, specialiștii au propus origine etruscă pentru acest nume.

După *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

Fiul Omului – stăpân peste moarte

Dacă se apropie clipa morții, dacă suntem îngrijorați de sfârșitul acelora pe care îi iubim, mai ales dacă el se întâmplă prea devreme și împrejurarea face să nu mai descoperim existenței nici un sens, tocmai atunci nu trebuie să punem sub semnul îndoielii credința în Dumnezeu. Legătura dintre noi și cei care au trecut la cele veșnice nu s-a rupt, căci suntem legați prin Dumnezeu însuși, care ne-a dat viața. În el sfârșește drumul nostru, precum spune Sfântul Augustin: „Pentru Tine, Doamne, ne-ai făcut și inima noastră nu are tihnă până ce nu se odihnește în Tine”

În creștinism, moartea înseamnă adormire, pentru fiecare există înviere. Acest adevăr esențial al existenței noastre, ne învață Hristos prin învierile pe care le-a făcut în timpul propovăduirii Sale pe pământ. Înviind pe fiul văduvei din Nain, Hristos le-a oferit femeii, mulțimilor, ucenicilor și prin aceștia, nouă tuturor, lecția nemuririi sufletului. El a trebuit să-l lămurească că moartea nu înseamnă desființare, ci că moartea înseamnă trecere într-o altă viață, că sufletul, scânteie a nemuririi în om, este nemuritor.

Într-o altă ordine de idei, prin această minune, Hristos a răspuns unei întrebări care se ivea atât în rândul discipolilor săi care îi acceptau învățătura, cât și acelora care i se opuneau fățiș, declarându-se dușmanii Săi: Este El Mesia cel așteptat ?

Însuși Ioan Botezătorul, care propovăduise pocăința mai înainte de Iisus, care vestise apropierea mântuirii, îi cere lui Iisus să se pronunțe în această privință: „Tu ești cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul ?” (Luca 7, 19). Răspunzând ucenicilor lui Ioan, Iisus le-a zis: „Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și cele ce ați auzit: Orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine” (Luca 7, 22). Nu le-a spus: „Eu sunt” sau „Nu sunt Eu”, ci doar atât: „Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut”. Iată așadar un al doilea scop pentru care Mântuitorul l-a înviat pe fiul văduvei din Nain. Pentru ca ucenicii lui Ioan să aducă nu argumente verbale, declarații, ci fapte pe care Ioan să le recunoască ca împliniri ale profețiilor despre Mesia: „În vremea aceea cei surzi vor auzi cuvintele cărții, și ochii celor orbi vor vedea fără umbră și fără întuneric” (Isaia 29, 18), sau profeția lui Iezechiel despre înviere: „Așa grăiește Domnul Dumnezeu oaselor acestora: Iată Eu voi face să intre în voi duh și veți învia” (Iezechiel 37, 5).

Mântuitorul n-a intervenit în destinul oamenilor rânduit de Dumnezeu să-și urmeze ciclul său: nașterea, viața cu împlinirile ei, și moartea ca un sfârșit firesc al vieții. Aceste câteva intervenții împotriva morții le-a făcut întotdeauna cu o anume rațiune. Moartea rămâne totuși, după cum spune Sfântul Pavel, „ultimul dintre vrăjmași care fi doborât” (I Corinteni, 15, 26), dar aceasta se va întâmpla la învierea morților, după Cea de-a Doua Venire a lui Hristos.

Moartea pierde mult din puterea ei înspăimântătoare dacă o eliberăm de elementele cu care

am încărcat-o noi înșine, și dacă o lăsăm așa cum a fost orânduită de voința Domnului. Una dintre cauzele neliniștii provocate de moarte a fost întotdeauna amintirea greșelilor care apasă conștiința. Nu putem muri liniștiți, când remușcarea ne roade sufletul. Dar „cel care primește moartea cu credința în Hristos, ca o dăruire a sa lui Dumnezeu, află în El viața și-și întărește pentru veci identitatea” (Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în liturgia ortodoxă*). Căci, Dumnezeu nu ne-a făcut pentru o existență trecătoare, ci pentru o existență eternă, dobândită prin iubire și libertate.

Vasilica

Rugăciunea – sinceritate cu noi înșine

“*Capetele voastre Domnului să le plecați*” este o chemare de supunere a sufletului și minții către Dumnezeu, supuse cu smerită cugetare, blândețe și credință, în dorința primirii Domnului. Plecăciunile făcute cu speranța de a primi mila lui Dumnezeu nu trebuie făcute doar teoretic, formal, ci trebuie trăite și susținute doar de fapte bune.

Nu putem cere Domnului îndurare și înțelepciune atâta timp cât sufletul propriu îl simțim încărcat de ură, viclenie și dorință de răzbunare. Blândețea și iertarea sunt trăsături virtuozitate ale omului poruncite de însuși Mântuitorul prin cuvintele: “*Binecuvântați pe cei ce vă blestemă pe voi, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi*”. Răsplata faptelor bune și a blândeții o putem înțelege pe deplin printr-o făgăduință precizată de Mântuitorul nostru: “*Învățați de la Mine că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre*”.

Îndurarea, înțelegerea, blândețea, iertarea și smerenia sunt fiice ale rugăciunii, deoarece rugăciunea este numită “mama tuturor faptelor bune” care este primită de Dumnezeu.

Personal cred că toți muritorii avem destule motive de a cere Domnului: ajutor și îndurare prin rugăciune, dar ajutorul ce-l așteptăm trebuie să poruncească din credință și iubire pentru Dumnezeu. Reușita acestor dorințe se bazează pe profundă credință, participare la sfintele slujbe, la respectarea posturilor, milostenie, precum și apropierea de oamenii ce cred și se tem de Dumnezeu. Fiind mereu aproape de oamenii credincioși îți sporești și-ți întărești propria credință. Ceea ce-mi impun și-mi doresc mie și tuturor celor apropiați mie și nu numai, de a ne frâna pornirile rele de ură, jignire, pizmă, defăimare sau răzbunare, ci dimpotrivă, să fim buni, toleranți, înțelegători și milostivi, înțelegând prin această trăire ceea ce putem numi chintesența filozofiei noastre creștine.

Nina Scopos

IAȘUL ÎN SĂRBĂTOARE

Sfântul Mare Mucenic Dimitrie – la Iași

Sărbătoarea Sfintei Cuvioasei Maicii Parascheva a prilejuit aducerea la Iași a moaștelor Sfântului Dimitrie Izvorătorul de Mir, care au fost însoțite de o delegație a Bisericii Ortodoxe a Greciei în frunte cu Preafericitul Hristodoulos, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii Elade.

După primirea la Aeroportul Internațional Iași cu onoruri militare, Sfintele Moaște au fost purtate într-o procesiune deosebită spre Catedrala Mitropolitană, unde au fost așezate, spre venerare alături de moaștele Sfintei Parascheva .

. Au fost prezenți la manifestări și un mare număr de creștini din parohia noastră.

Oaspeți la parohia noastră

În preajma sărbătorii Sfintei Parascheva, au poposit în parohia noastră Părintele Abelardo Lobato Casado, președintele Academiei Pontificale Toma de Aquino din Roma, împreună cu două reprezentante ale Companiei Sf. Tereza a Pruncului Iisus, din Lugano.

Părintele Lobato ne-a oferit cu bunăvoință un interesant interviu pe care îl vom publica în numerele viitoare.

